

15027

Sejm czteroletni. Tom I.

Mowy, ustawy i pisma z r. 1788–1789.

R. 1788.

27.) Stroynowski Waleryan 33. 14/XI 88. 34. 25/X. 88
28.) Suchodolski Wojciech 35. 7/X 88; 36. 11/XII. 88 67. 16/II 89
45. 3/XI 88 68. 10/III. 89. 69. 4/VIII 89
29.) Suchorzewski Jan 37. 8/X 88,
30.) Szembek Krzysztof bp. 38. 27/X. 1788.; 39. 13/XII 88; 40 15/XI. 88
31.) Zabiełło Szymon 41. 3/XI. 88; 42. 24/X 88
32.) Zaleski 43. b. d. [1788]
33.) Załuski Teofil hr. 44. 27/X 88; 46. 19/XII 88

Rok. 1789

34.) Butrymowicz Mateusz: Reforma żydów 47. s. d.
35.) Chromiński Kazimierz: Wyłuszczenie praw żydów w Warsza-
wie. 48.
36.) Czetwertyński Janusz 49. 31/III.
37.) Krasiński Adam bp. 50. 28/VIII.
38.) Lustracya dymów i podanie ludności 51. 22/VI.
39.) Ożarowski Piotr 52. 30/I; 53. 15/I.
40.) Poniński Adam: [Pozwy przed sąd sejm.] 54. 26/VIII. M. 55. 29/VIII.
41.) Prawa względem ofiary na powiększenie sił kraj 56. 4/IV.
42.) Prośby m. Krakowa 57. 58. 59. 60. 61. 62.
43.) ~~Uwa~~ Sposób dawania rekrutów w Koronie i W. X. Lit. 63. 7/XII.
44.) Suplika gromady Starostwa Młodzieszyńskiego 70. 8/X.
45.) Turski Wojciech 71. 29/VIII.
46.) Uwagi nad prośbą żydów do Stanów 72.
47.) 〃 [w sprawie oddalenia stanu wojsk. od przywileja obywatelstwa w Polsce 73. s. d 1789.
48.) Wielogłowski Józef 74. 12/I.

PROZBA
STOŁECZNEGO MIASTA KRAKOWA DO NAYIASNIEYSZEGO PANA Y PRZESWIETNYCH RZECZYPOSPOLITEY STANOW.

JEżeli nieludność czyni Państwo nieſpoſobnym do dania odporu nieprzyiaciołom, nierownie ludność potrzebuie dla ſiebie pewności y beśpieczeńſtwa, potrzebuie ſpoſobow, ażeby ſię utrzymać mogła, tey ſię zaś nigdzie więcey, nigdzie pewniey ſpodziewać nie można, iak w Miaſtach. Rolnik zdaie ſię y ieſt bardzo dla Kraiu potrzebny, ta iednak potrzeba iego zniknie y ſtanie ſię nieużyteczną, ieżeli ſię Miaſto do kierowania iego korzyściami nie przyczyni. A ztąd nieomylna wynika prawda, że chcąc widzieć kray cały uſzczęśliwiony, trzeba wprzod o całości, ſpoſobach utrzymywania miaſt, zgoła zupełnym ich uſzczęśliwieniu pomyśleć.

Nie maſz Obywatela, ktoregoby widok miaſta niegdyś obronnego y będącego zaſzczytem Kroleſtwa, Miaſta Stołecznego Krakowa nie zaſtanowił, oraz politowania w nim nie wzbudził: walące ſię około mury przeświadczyłyby go, że to Miaſto było kiedyś nie małym nieprzyiacioł odporem, ale też ſame gruzy y nieludność w nim aż do zadziwienia temi czaſy okropny widok ſprawuiąca wrażiłaby w umyſł iego konieczną pamięć do obmyślenia ſpoſobow, ktoremiby go z tey niedoli wydźwignąć można.

Było Miaſto Krakow podporą dla kraiu, ale za przecięciem Handlu, ktory zawſze dla ſiebie oſobliwſzych potrzebuie wolności, tudzież przez powſzechną kraiu Roku 1772. naſtęąioną nieſzczę-

śliwość, ze wszystkich stron ściśnione, upaść nakoniec musiało, większa część mieszkańcow pozbawiona sposobow utrzymywania siebie, własne swoie siedliska opuściła, ktore teraz stoiąc niemieszkalne, prętkim grożą upadkiem, ta im albowiem ubliżona zgoła podpora, ktorą naysławnieyszym odiąwszy miastom, nie więcey iak tylko ostatnie nieszczęście rokować można.

Tak więc z wszelkich ogołocone sposobow, większey połowy pozbawione Mieszkańcow, zawsze iednak chcące bydź y użytkiem y ozdobą dla kraiu, zaciągało na potrzebę Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey długi, nigdy sposobu oddawania ich nie maiąc, z ktorych iednak do tychczas regularną Prowizyą opłacać musi.

Nie zostaie mu przeto inney nadziei zaspokoienia tych długow,tylko w politowaniu ad præsens Seymuiącey Rzeczypospolitey.

Pozyskało wprawdzie nieiaką ulgę, gdy w Roku 1736, na Allewiacyą w Podatkach z Skarku Koronnego Zł. 8000, wypłacanie naznaczone sobie miało.

Winne więc toż Miasto Krakow składaiąc za takowe Ośm tysięcy Zł. dziękczynienie, poważa się iednak doprasząć, ile w krytycznieyszym zostaie Stanie, przez odięty zupełnie Handel dla bliskości Kordonu, y mniey dostarczaiące utrzymywania się sposoby, o nieiakie powiększenie tegorocznego quantum, tudzież o umieszczenie onegoż w Tabellę expens Cywilnych Skarbu Koronnego.

Tey Prozby, ile ze wszech miar sprawiedliwey, gdy sobie pewne uskutecznienie Miasto Krakow rokuie, drugą nie mniey sprawiedliwą Waszey Krolewskiey Mci y Prześwietnym Rzeczypospolitey Stanom przełożyć poważa się.

Jurysdykcya Grodzka Krakowska miała swoy Garnizon, y na utrzymanie iego Konstytucyami 1736, y 1768. a poźnieyszemi

Prawami

Prawami niezniesioną wyznaczoną z Skarbu Koronnego rokroczną Summę Zl. 20000, gdy teraz w Propozycyach od Tronu Waszey Krolewskiey Mci Pana Naszego Miłościwego znayduie się intencyą upoważnienia bespieczeństwem Juryzdykcyi Grodzkiey, ośmiela się Miasto Krakow supplikować, aby reassumowane bydź mogło dawne Prawo wypłacenia wyżey rzeczoney Summy ze Skarbu Koronnego temuż Miastu, za ktorą Præsidium tak Zamku, iako y Miasta samego utrzymane bydźby mogło.

W tey więc nadziei upraszaią Delegowani od Miasta Krakowa Waszey Krolewskiey Mci Pana Miłościwego y Prześwietnych Rzeczypospolitey Stanow o łaskawe przyięcie do Konstytucyi przyłączonego Proiektu, ktory u Laski złożony będzie.

WASZEY KROLEWSKIEY Mci.
Pana Naszego Miłościwego y Prześwietnych Rzeczypospolitey Stanow.

Wierni Poddani.
Delegowani od Miasta Krakowa.

SEJM
CZTEROLETNI
MOWY USTAWY
I PISMA

I

1788-89